

1. I. Kalıbına sığmayan bir kişiliği vardı.
II. Bir yandan şarkıyı mırıldanıp bir yandan da ritim tutuyordu.
III. Güneşin altında kırlarda, parklarda gezdik.
IV. Son dönemeçte yolumuz ayrılıyor.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede etken çatılı bir eylem vardır.
  - B) II. cümlede geçişsiz bir eylem vardır.
  - C) III. cümlede geçişsiz ve etken çatılı bir eylem vardır.
  - D) IV. cümlede edilgen çatılı bir eylem vardır
2. Okyanuslar atmosferdeki karbondioksiti soğurarak içlerine hapseder. Soluduğumuz havadaki oksijenin büyük bir kısmını okyanuslarda yaşayan fitoplanktonlar üretir. Ayrıca okyanuslar, pek çok canlıya besin ve yaşam alanı sağlar; iklimi düzenler; turizm, nakliye, balıkçılık ve diğer deniz kaynaklarına bağlı olarak ekonomiye de katkıda bulunur. Okyanuslar canlıları etkilerken canlıların -özellikle insanların- da okyanuslar üzerinde etkileri var. Örneğin insan kaynaklı etkinlikler nedeniyle ortaya çıkan atıklar okyanusların kirlenmesine ve okyanuslarda yaşayan canlıların zarar görmesine neden oluyor. Fosil yakıtların yanması sonucu açığa çıkan sera gazlarının neden olduğu küresel ısınma okyanus akıntılarını etkiliyor ve iklim değişimlerine yol açıyor. Ayrıca aşırı, yasa dışı ve düzensiz avlanma ve su ürünleri yetiştiriciliği uygulamaları da okyanuslarda yaşayan canlıların yaşam alanlarının tahrip edilmesine sebep oluyor.

Bu metinden hareketle okyanuslarla ilgili çıkarılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okyanuslar oksijen üretimine kaynaklık eder.
- B) Bilinçsiz avlanma okyanus canlılarının yaşam alanlarını yok eder.
- C) Okyanuslar ekolojik denge üzerinde önemli bir yere sahiptir.
- D) Okyanuslar birçok canlıya besin ve yaşam alanı sağlar.

3. İskoçyalı bilim adamı Graham Bell, tüm hayatını sağırınların eğitimine adanmıştı. Bir yandan da telgrafı geliştirmeye ve bu sayede para kazanmaya çalışıyordu. Deneyleri sırasında, bir odadan diğerine gerdiği telin yansıttığı ses titreşimlerini duydu. Bell, insan kulağının titreşimleri güçlendirmesi konusundaki derin bilgilerinin yardımı ve tel aracılığıyla insan sesinin aktarılmasının mümkün olduğunu kavradı. Çalışmaları ve çabaları sonuç verdi ve yeni bir iletişim aracı olarak telefonun patenti için başvuruda bulundu. Bell'e 7 Mart 1876 günü istediği patent verildi. Bu olaydan üç gün sonra telefonla ilk konuşma yapıldı. Konuşmayı yapanlardan biri bu yeni icadın mucidi Graham Bell iken diğeri Bell'in telefonun icadındaki en büyük yardımcısı elektrik mühendisi Thomas Watson idi. İlk konuşma ise şu sözlerden ibaretti: "Bay Watson! Buraya gel. Seni görmek istiyorum."

Bu paragraftan Graham Bell' in yaptıklarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Çalışmaları birbirine kaynak olmuştur.
  - B) Hayatındaki eğilimler icatlarını etkilemiştir.
  - C) İcatlarında başkalarından da destek almıştır.
  - D) Telefon gibi telgrafın da mucididir.
4. Mesafeler bir nokta halinde küçültecek
Kül rengi istasyonda mendil saalayan beni
- Aşağıdakilerden hangisi öge sıralanışı yönüyle verilen dizelerle aynıdır?**
- A) Yüzündeki çizgilerle kaynaklık ederdi tarihe.
  - B) Bulutlar kümelenmişti pembe ufuk çizgisinin yanına.
  - C) Zaman sessizce dinledi sılada, söylediğim şarkıyı.
  - D) Dostlar beklerdi her köşebaşında beni.

5.

Günümüzdeki kıtalar, geçmişte Pangea adı verilen tek bir parça halindeydi. Daha sonra Pangea ayrılmaya başladı ve kıtalar bugünkü şeklini aldı. Ancak bu süreç sona ermedi, kıtalar birbirlerinden ayrılmaya hâlâ devam ediyor. Bu ayrılma o kadar yavaş gerçekleşiyor ki her şey durağanmış gibi görünüyor. Dünyanın bazı yerlerinde bu ayrılmanın izlerine rastlamak mümkün. Örneğin Türkiye her yıl 1-2 santimetre kadar Yunanistan'a yaklaşıyor. Öngörülere göre 50 milyon yıl sonra topraklarımız Yunanistan ile birleşmiş olacak. Bu durumun bir başka örneği Kuzey Amerika ile Avrupa kıta plakaları arasında daha yakından görülebilir. Ayrılmanın gözlemlendiği en iyi noktaysa İzlanda'nın başkenti Reykjavik'teki Silfra bölgesi. Thingvellir Milli Parkı'ndaki Thingvallavatn Gölü içinde yer alan ve Silfra Çatlağı ya da Silfra Yarığı olarak bilinen bu bölge Atlantik Okyanusu'nun ortasından geçen ve İzlanda'da karaya çıkan fayın uzantısı. Karadan da görülen çatlağın en ilgi çekici kısmı yani iki kıtanın birbirine en yakın olduğu kısım sualtında. Silfra Çatlağı bir insanın yüzebileceği genişlikte. En dar yeri 50 cm'ye kadar düşüyor. Her yıl yaklaşık 2 santimetre kadar genişleyen çatlaktaki suyun berraklığı ise bir diğer çarpıcı özellik. Sualtındaki görüş 100 metreden fazla. Akdeniz'deki en iyi görüşün 30-40 metre olduğu düşünülürken bunun ne anlama geldiği daha iyi anlaşılabilir. Berraklığın nedeni buradaki suyun volkanik kayaların içinden uzun yıllar boyunca süzülmesi. Suyun sıcaklığıysa yıl boyu 20 C - 40 C arasında. Beş farklı bölümden oluşan Silfra'da yalnızca 120 metre uzunluğa ve 45 metre genişliğe sahip "büyük çatlak" olarak bilinen bölümde tüplü ya da tüpsüz dalışa izin veriliyor.

Bu paragraftan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Eskiden kıtalar bir bütün halindeydi ancak günümüzde değildir.
- B) Birbirinden uzaklaşan karaların en iyi gözlemlendiği nokta Silfra Bölgesi'dir.
- C) İki kıtanın birbirine en yakın olduğu nokta su altındadır.
- D) Pangeaların bulunduğu yerler turizm amaçlı ziyaret edilmektedir

6. I. Naturalist sanatçılar "sanat sanat içindir." İlkesine karşı çıkararak sanatın bir fayda sağlaması gerektiğini vurgularlar.

II. Madeni bir paraya, anahtara ya da çiviye dokunduktan sonra elimizi kokladığımızda "metalik" bir koku alırız.

III. Matematik, herhangi bir konuda doğru düşünme sanatıdır.

IV. Deniz ve havuz gibi ortamlarda, cilde temas ederek ısınan su sürekli yer değiştirdiği için vücudumuz sürekli ısı kaybeder.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

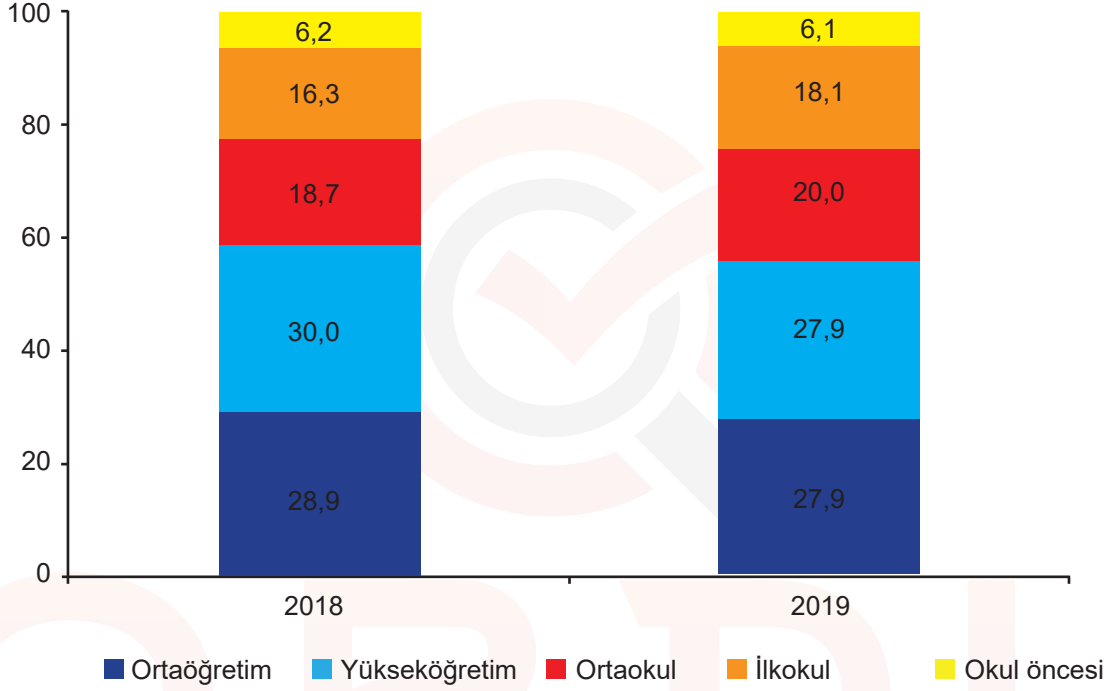
- A) I. cümle özne - zarf tümlecisi - nesne- yüklemden oluşmaktadır.
- B) II. cümlede nesne bir sıfat tamlamasından oluşmaktadır.
- C) III. cümlede yüklem bir söz öbeğinden oluşmaktadır.
- D) IV." cilde temas ederek ısınan su" nesne görevindedir

7. Bilim insanlarının covid-19 aşılılarıyla ilgili yaptıkları açıklamalar adeta kör dövüşüne dönüşmüş durumda.

Bu cümledeki altı çizili söz, aşağıdakilerden hangisini belirtmek için söylenmiştir?

- A) Göreceli kavramların bilimle bağdaşmadığını
- B) Sonuç alınamaz ve anlamsız bir tartışma haline geldiği
- C) Bilgisiz insanların tartışmalarının bilim açısından pek faydalı olmayacağını
- D) Bilimin tartışmayı gerektirmeyen nesnel bir niteliğinin olduğunu

8. Eğitim düzeylerine göre yapılan eğitim harcamalarının toplam harcama içerisindeki oranı (%), 2018,2019

Bu grafikten aşağıdaki ifadelerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Ortaöğretim harcamalarında bir önceki yıla oranla %1'lik düşüş olmuştur.
- B) 2019'da yükseköğretime yapılan harcama oranı düşmüştür.
- C) Okul kademeleri arttıkça harcama oranları da artmıştır.
- D) Harcama oranı 2019' da sadece ortaokul ve ilkokullarda artmıştır.

9. Ana diline saygı, önce onu bilerek sevmek, sonra da doğru ve düzgün kullanmakla olur. Bu saygının yüksek katı ise, ana dilini yabancı dillerin salgınından koruyarak kendi yapısı içinde işleyip zenginleştirmeye çalışmakla gösterilir. Bu da sanatçıların, bilginlerin ve eli kalem tutan bütün yazarların görevidir. Dilini doğru kullanmayı beceremeyenlerin, yabancı kelimeleri dillerinden bir türlü söküp atamayanların, ana diline sevgiden ve saygıdan söz etmeleri gülünç olmaktan öteye geçemez. Konuyu bu açıdan ele alacak olursak, hiçbir abartmaya kapılmadan söyleyebiliriz ki divan şairlerimiz, ana diline gerçek saygı ve sevgiyi göstermemişlerdir. Bu ünlü yazarların hepsi de Türkçeyi benimseyerek işleyecekleri yerde, Arapça ve Farsça kamuslarla Ferhenklerden topladıkları kelimeleri, bu dillerin kurallarıyla birlikte dilimize sokmuşlar, böylece anlaşılmayan ve hiçbir yerde konuşulmayan yapma bir dil meydana getirmişlerdir. Bu durum karşısında, ana dil "avam dili" diye küçümsenmiş kendi hâline bırakılmıştır.

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşünceye karşı çıkma
- B) Okuyucuyu ikna etmeye çalışma
- C) Düşüncelerini okuyucuyla paylaşma
- D) Bir olayı akış içerisinde verme

10. Yaratıcı düşünce her şeyden önce üretken ve özgür bir düşüncedir. Bir sorun, olay ya da duruma çok yönlü bakabilmeyi, sayısız fikir ve çözüm üretebilmeyi gerektirir. Bunun için bireyin esnek düşünebilmesi, olaylara ve sorunlara herkesten farklı bakabilmesi, sorunun büyüklüğü karşısında korkmayacak kadar cesur olması ve kendini adanması gerekir. Sorunun çözümünü ya da ürünü hayal edebilmeli, sezgilerine güvenmelidir.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi yaratıcı düşünceye uygun bir etkinliktir?

- A) Evini böcek basan bir kişinin en yakınındaki haşere ilaçlama şirketini arayıp yardım istemesi
- B) Anahtarını unutan bir öğrencinin kapıyı açmak için sunum dosyasının kapağını kullanması
- C) Yetiştirdiği ürünlerin verimini arttırmak için çiftçinin bahçesindeki zararlı otları temizlemesi
- D) Mutfak lavabosu tıkanan bir kişinin lavabo giderini bir alet yardımıyla söküp temizlemesi